

Gauta

2010 m. _____ d.

Viešoji įstaiga „Versmės“ leidykla

(Juridinio asmens pavadinimas)

Viešoji įstaiga, įmonės kodas 122732630

(Juridinio asmens teisinė forma, juridinio asmens kodas)

Geležinkelio g. 6, 02100 Vilnius; tel., faksas 85 2130623, 8698 09077; el. paštas: leidykla@versme.lt

(Buveinė, telefono ir fakso numeriai, el. p. adresas)

PROJEKTO: „Lietuvos valsčių“ serijos lokalinė monografija „ŽEIMELIS“ (II d.)

(Pavadinimas)

**KULTŪROS RĖMIMO FONDO
KULTŪROS IR MENO PROJEKTŲ DALINIO FINANSAVIMO KONKURSO
PARAIŠKA**

Nr. _____

Sritis: Kultūros paveldas

I. INFORMACIJA APIE PROJEKTO VYKDYTOJUS

1. Juridinio asmens vadovas: Petras Jonušas, tel. 8698 20707, el. p.: pj@llt.lt

(Vardas, pavardė, telefonas, el. pašto adresas)

2. Projekto vadovas (kontaktinis asmuo): Aloyzas Bėčius, tel. 2443895, el. paštas:

leidykla@versme.lt

(Vardas, pavardė, telefonas, el. pašto adresas)

II. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

1. Projekto įgyvendinimo forma (festivalis, paroda, knygos leidyba, seminaras, koncertas ir pan.): knygos leidyba

2. Tikslūs projekto įgyvendinimo terminai:

Projekto pradžia: 2011- 01 03

Projekto pabaiga: 2011- 07 01

3. Projekto įgyvendinimo vieta: Viešoji įstaiga „Versmės“ leidykla, Geležinkelio g. 6, Vilnius

4. Projektas atitinka sričiai nustatytą(-as) projektų rėmimo kryptį(-is):

Kultūros paveldas, leidiniai apie Lietuvos kultūros paveldą

5. Bendras projekto biudžetas (Lt): 141631

6. Iš KRF prašoma suma (Lt): 40000

III. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

(pagal pateiktą planą pateikite aprašymą, iki 3 lapų)

1. Projekto tikslai ir uždaviniai.

Pagrindinsi projekto tikslas – parengti ir išleisti šimtatomės „Lietuvos valsčių“ serijos monografiją „Žeimelis“ (II d.). Svarbiausi projekto uždaviniai – kaupti ir skelbti humanitariniams mokslams reikšmingus regioninius faktus, kurie ateityje gali būti panaudoti rengiant sintetinio pobūdžio darbus; stiprinti tautinį identitetą (tam pasitarnauja tradicijų ir papročių aprašymai, patriotizmo pavyzdžiai, priešinantys okupantų smurtui ir savivalei); pagelbėti meninės saviraiškos vystymuisi (kraštotyros monografija yra vietinio folkloro, papročių, tradicijų, šnektų enciklopedija).

2. Projekto įgyvendinimo etapai ir terminai (**nurodyti kaip galima konkretesnius darbus ir tikslesnes datas**).

Projektas pradėtas įgyvendinti jau nuo XX amžiaus vidurio, kai vienas garsiausių Lietuvos kraštotyrininkų Juozas Šliavas Žeimelio apylinkėse pradėjo rinkti kraštotyrinę medžiagą. Jo darbai, papildyti kitų jo kartos pasišventėlių, ir sudarys šios knygos pagrindą. 2002 metais redaktorius Aloyzo Bėčiaus iniciatyva buvo pradėtas monografijos „Žeimelis“ rengimas „Versmės“ leidykloje serijoje „Lietuvos valsčiai“. Tais pačiais metais buvo suburta iniciatyvinė grupė, išrinkti atskirų skyrių redaktoriai, parengti knygos matmenys – straipsnių planas, ieškomi monografijos autoriai. Siekiant papildyti turimą medžiagą, „Versmės“ leidykla 2003 metais organizavo monografijos autorių ekspediciją į aprašomas vietas. 2009 metais „Versmės“ leidyklos lėšomis monografija sumaketuota. 2010 metais monografija „Žeimelis“ parengta spaudai. 2011 metais ketinama parengti asmenvardžių bei vietovardžių rodykles, perskaityti galutines korektūras, sukurti viršelį ir atspausdinti monografijos „Žeimelis“ tiražą.

3. Išsami viso projekto (renginio, festivalio ir t.t.) programa (**privaloma**).

Monografija „Žeimelis“ – vienas „Versmės“ leidyklos leidžiamos monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ leidinių. Monografiją sudaro šie skyriai: Gamta, Istorija, Kalba, Etninė kultūra, Tautosaka, Mitologija, Iškilieji Žeimelio apylinkių žmonės.

Žeimeliui (Pakruojo raj.) ir jo apylinkėms istorija lėmė būti pačiame valstybės pakraštyje, tačiau ta pati istorija lėmė ir kita – likti pačiame dviejų giminingų Baltijos tautų apgyvendintos teritorijos centre. Daugelį amžių čia kryžiuosiai ne tik ginklai, bet ir prekybos keliai, suveddami krūvon tautas ir palikdami didesnius ar mažesnius jų pėdsakus. Nedaug rasime valsčių miestelių, kur šimtmečius viena greta kitos sugyventų keturios religinės bendruomenės (katalikai, liuteronai–evangelikai, sentikiai ir žydai) su savo maldos namais, mokyklomis ir papročiais, išlikusiais ligi mūsų dienų.

XIX-XX a. sandūroje čia persipynė J. Jablonskio, V. Kudirkos, G. Landsbergio, P. Višinskio, V. M. Kapsuko, K. Poželos, M. Čepo, daktaro Sketerio, P. Mašiotto ir kitų įvairiausių politinių pakraipų visuomenės veikėjų keliai, kurie daugeliu aspektų įtakojo ne tik amžiaus pradžios, 18-20 metų laikotarpio, bet ir tolesnį mūsų Tėvynės likimą.

Valsčiaus apylinkės, būdamos pačiame valstybės pakraštyje, daugeliu aspektų geriau išsaugojo ir tuos etninės kultūros paminklus, kurie sunyko jos centre.

Ta pati istorija lėmė ir tai, kad praėjusio amžiaus vidury Žeimelyje apsigyveno mokytojas kraštotyrininkas Juozas Šliavas, supratęs ir savo darbais įrodęs, kad negalima delsti nė akimirkos, norint išsaugoti ateities kartoms tai, ko laikas dar nesunaikino. Jo darbai, papildyti kitų jo kartos pasišventėlių, ir sudarys šios knygos pagrindą.

Knyga išplečiama temomis, kurios daugelį metų buvo nelieštos (holokaustas, tremtis, rezistencija).

Monografijoje bus pateiktas biografijų sąvadas, asmenvardžių rodyklė, valsčiaus žemėlapis (su buvusio valsčiaus ir dabartinių seniūnijų ribomis).

Didelėje dviejų dalių apimties monografija gausiai iliustruota juodai baltomis ir spalvotomis nuotraukomis, piešiniais ir brėžiniais, žemėlapiams, dokumentų faksimilėmis, pateikiamos muzikos kūrinių gaidos.

Literatūros srities leidybos projektams pridėti 3-5 psl. norimo išleisti leidinio teksto ištrauką.

Muzikos srities CD/DVD leidybos projektams pateikti konkrečią įrašo programą (planuojamų išleisti kūrinių sąrašą).

---

4. Laukiami rezultatai (kiek projektas bus novatoriškas, kuo projektas skirsis nuo kitų, kas pasikeis, jį įgyvendinus, kokioms visuomenės grupėms jis bus skirtas, kiek žmonių tiesiogiai ar netiesiogiai galės pasinaudoti projekto rezultatais, kokia bus projekto išliekamoji, kultūrinė vertė).

Planuojami rezultatai turi būti realūs ir įvykdomi, sudarantys galimybę vertinti projekto iškeltų tikslų įgyvendinimą.

Tokio pobūdžio monografijos yra reikalingos humanitarinio profilio mokslininkams mokslo reikmėms, to regiono, kuriam skirta monografija, mokykloms kaip istorijos, tradicinės kultūros, tarnių, tautosakos mokymo priemonė, kultūrinio gyvenimo organizatoriams – kaip šaltinis tradicinės kultūros renginiams, etnografinių ansamblių repertuarui, plačiajai visuomenei – kaip krašto pažinimo šaltinis.

5. Numatoma projekto sklaida (pateikti projekto komunikacijos ir viešinimo informacijos priemonėse planą).

Monografija „Žeimelis“ – reprezentacinė Pakruojo krašto knyga. Apie rengiamą monografiją visuomenė buvo informuota rajono laikraštyje „Auksinė varpa“, kartu su kitomis rengiamomis monografijomis – „Valstiečių laikraštyje“, per radiją. Išleista knyga bus pristatoma Žemelyje (Pakruojo r.), Vilniaus knygų mugėje, apie rengiamą monografiją išsamiai informuojama „Versmės“ leidyklos internetiniame puslapyje www.versme.lt

6. Projekto vykdytojo patirtis vykdant panašaus pobūdžio projektus.

Lokalinės monografijos „Žeimelis“ sudarytojas ir vyr. redaktorius yra Aloyzas Bėčius – kalbininkas, mokytojas metodininkas, kraštotyrininkas, „Žiemgalos“ draugijos narys, garsaus kraštotyrininko Juozo Šliavo mokinys. „Versmės“ leidykloje A. Bėčius be monografijos „Žeimelis“ dar rengia monografijas „Pašvitinys“ ir „Kriukai“. 1991 metais Aloyzas Bėčius apdovanotas Sausio 13-osios medaliu.

7. Projekto vykdymui turimi resursai (finansiniai ir žmogiškieji ištekliai).

„Versmės“ leidykla savo lėšomis organizavo ekspediciją Žemelyje, surinko ir suredagavo straipsnius, parengė monografijos maketą.

8. Projekto partneriai.

Pakruojo rajono savivaldybė, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių kalbos institutas, Vilniaus universitetas, Vilniaus pedagoginis universitetas, Lietuvos liaudies buities muziejus, Socialinių tyrimų institutas, Vytauto Didžiojo universitetas, Šiaulių universitetas, Lietuvos žemės ūkio universitetas, Kauno technologijos universitetas, Klaipėdos universitetas, Kultūros, filosofijos ir meno institutas.

IV. PROJEKTO FINANSINIAI RĖMĖJAI

(Pažymėti tinkamą langelį)

1. Kultūros rėmimo fondas	Suma 12000 Lt	Suteikta ☒	Laukiama atsakymo ☐
2. Petras Jonušas	Suma 10000 Lt	Suteikta ☒	Laukiama atsakymo ☐
3. UAB „Energetikos pajėgos“	Suma 6700 Lt	Suteikta ☒	Laukiama atsakymo ☐

V. PLANUOJAMOS PAJAMOS IŠ PROJEKTO VEIKLOS:
10000 LT

VI. DETALI VISO PROJEKTO IŠLAIDŲ SĄMATA (PAGAL PRIDEDAMĄ SĄMATOS FORMĄ) .

VII. KITA INFORMACIJA APIE PROJEKTO VYKDYTOJĄ

1. Juridinio asmens registracijos pažymėjimo kopija, patvirtinta Juridinio asmens vadovo parašu (pridedama).
2. 2008-2009-2010 m. KRF finansuoti projektai:

Projektas	Vykdymo metai	KRF skirta suma, Lt	Projekto socialinis, kultūrinis, ekonominis rezultatas	Ataskaitos už projekto įgyvendinimą pateiktos (Taip, ne, ruošiama - 2010 m. projektams)
Kompleksinė mokslinė tiriamoji ekspedicija į Onuškę (Trakų r.) ir jo apylinkes	2010	4000	Ekspedicija įvyko, surinktos medžiagos pagrindu rašomi straipsniai monografijai „Onuškis“. Ekspedicijos metu Onuškyje organizuoti kultūriniai renginiai vietos žmonėms.	ruošiama
„Lietuvos valsčių“ serijos monografijos „Žeimelis“ parengiamieji darbai	2010	12000	Parengiamieji darbai atlikti	ruošiama
---	--	--	---	--
---	--	--	---	--

Patvirtinu, kad paraiškoje pateikta informacija yra tiksli ir teisinga, projekto vykdytojo veikla nėra sustabdyta, sąskaitos nėra areštuotos. Atrankos konkursui teikiamas projektas nėra ištrauktas į LR kultūros ministro 2009 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. ĮV-566 patvirtintą Lietuvoje rengiamų testinių tarptautinių meno renginių 2010-2012 metais sąrašą bei nėra vieno kurio iš minimų renginių sudėtine dalimi.

Petras Jonušas

Juridinio asmens vadovo vardas, pavardė

Parašas

A.V.